

TÁJÉKOZTATÓ

Az Eötvös Loránd Általános Iskola is a közé az 5 kerületi intézmény közé tartozik, amelyik sikeresen vett részt az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretén belül kiírt TÁMOP – 3.1.4-08/1–2008-0009 elnevezésű pályázaton, melynek „alapvető célja a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése és a kompetenciaalapú oktatás elterjesztése”. Céljaul tűzi ki továbbá a „pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítését, a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztését és megerősítését”.

A megvalósítás

Iskolánk a 2009-2010-es tanévben alsó tagozaton az 1.a osztályban valósította meg a szövegértés-szövegalkotás kulcskompetencia fejlesztését, mely elnyújtott betűtanulási időszakból, sok beszélgetésből áll, mondókák, versikék, mozgásos játékok tanulásával teszi élvezetesebbé ezt a tanulók számára igen nehéz időszakot a tanév összes olvasás óráján.

A párhuzamos 1.b osztályban a matematikai logika fejlesztésére került a fő hangsúly. Ezeken az órákon a tevékenykedtetés, a tapasztalatszerzés a fő szerep, hisz a gyermekek életkorához ez a tanulási módszer áll a legközelebb. Ez a terület is teljes tanórai lefedettségű.

A felső tagozaton a szociális-, életviteli- és környezeti kompeten-ciaterületet emeltük ki, mellyel minden évfolyam egy osztályában az osztályfőnöki órák keretében foglalkozunk (5.b, 6.c, 7.a, 8.c).

Hetedik évfolyamon vezettük be biológia, földrajz, kémia és fizika tárgyakból a tantárgytömbösített oktatást, melynek lényege, hogy az ismeretanyagot négyszer 2 hetes oktatási szakaszokra osztjuk fel és egy tanítási napon több egymást követő ugyanolyan óra kerül felhasználásra. Ez lehetővé teszi, hogy a tanuló figyelme tartósan egy tananyagra koncentrálódjon.

Az 5.a és 5.b osztályban a magyar nyelv és irodalom műveltség-területet választottuk a tantárgyi bontás nélküli módszerhez. Ezeken a tanítási órákon –eltérően az eddig megszokottól- integráltan vizsgálják meg a gyerekek irodalmi és nyelvtani-kommunikációs szempontból a tananyagot az egész tanév során.

Projekt módszerrel a 4. évfolyamon a környezetvédelemmel, a környezettudatos magatartás kialakításával foglalkoztunk 2010 májusában, melynek része volt az 5 napos erdei iskola programja.

Másik fő témánk – szintén 2010 májusában – Az ember és egészsége, melyet moduláris oktatási formával dolgoztunk fel a 3. évfolyamon.

A tanév során – 2010. május 3-7. – a felső tagozatos tanulók úgynevezett témahét keretén belül az Utazás Magyarországon c. programot járták körül sokszínű, sokféle és sokrétű programon, munkaformán keresztül az iskolában és az iskolán kívüli helyszíneken a tanulók értékelése szerint igen sikeresen.

Iskolánk profiljához is kapcsolódóan a napköziben népi hagyományainkkal ismerkedhetnek meg a tanulók és ápolhatják azokat aktívan, mely témát egész évben az aktualitásoknak megfelelően kísérhettek figyelemmel. Számos felelevenített népi játékot, szokást, hagyományt láthattak az alsós tanulók havi rendszerességgel. Ezeket az élvezetes produkciókat még kiegészítették rengeteg kézműves foglalkozással a napközi területén dolgozó pedagógusok.

Annak érdekében, hogy ezek a fejlesztések, új oktatási módszerek sikeresek legyenek, a tantestületből 27 pedagógus 1410 órát töltött módszertani tanfolyamokon, és szinte minden pedagógus részt vett a megvalósításban. Ennél is beszédesebb adat az, hogy az iskola valamennyi tanulója valamilyen szinten részt vett a megvalósításban.

A fent leírt fejlesztésekbe további csoportok, osztályok fognak bekapcsolódni az elkövetkező tanévekben. Reméljük, ezekkel az új módszerekkel, munkaformákkal hatékonyabban tudunk segíteni tanulóinknak a tananyag elsajátításában, és ezeknek az új módszereknek köszönhetően könnyebben tudnak megfelelő döntéseket hozni a későbbiekben az élet más területein is.

Szűcsné Rózsavölgyi Erika
szakmai vezető

A szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület fejlesztése az 1.a osztályban

A 2009-2010-es tanévben bevezetésre került teljes órai lefedettséggel a szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület programcsomagja az 1.a osztályban.

A programcsomag a tapasztalataim alapján nagyon gyermekbarát.

Annak a reményében kezdtem a programmal az idei tanévet, hogy a beérkező óvodások számára megkönnyíthetem az iskolába való beilleszkedést, s vele együtt a tanulási kudarcok megelőzését segíthetem.

Bízom abban, hogy a közös munka és az együttes tevékenység örömet okoz nekik és már az első pillanattól kezdve szeretnek majd iskolába járni.

Tánvékezdéskor szülői értekezlet keretében pontos tájékoztatást adtam a szülőknek a pályázatról, a kompetencia alapú oktatásról, várható eredményeiről. Örömmel fogadták a változást.

A fejlesztés célja mindezek tudatában az volt, hogy a program biztosította a gyermekek számára az egyéni haladási ütemet, a gyermek egyéni fejlődési jellemzőihez igazodva.

Kommunikáció-központúság

A kommunikációval kapcsolatos ismeretek, szabályszerűségek, normák megtanítása és gyakorlása. Az egyéni haladási tempónak köszönhetően feloldotta az olvasási kudarcok által okozott szorongásokat.

Tevékenység-centrikusság

Tekintettel a korosztály jellemzőire a kezdő olvasás- és írástanításban kiemelt szerepet kapott a cselekvéses tanulás. A tanulónak nem pusztán kérdésekre kellett választ találniuk, hanem a különböző típusú szövegekkel – akár maguk által elgondolt – műveleteket kell végezniük. Fő szempont a tevékenykedtetés, szituációs gyakorlatok végzése volt. A munkát segítette az IKT eszközök használata.

Rendszeresség

A szövegértés-szövegalkotás programcsomagban megadott részegységek napi szintű előfordulása az ismeretek mélyebb elsajátítását adta. Az alapozó tevékenységgel a képességek fejlesztése mindennapokhoz tartozott. A legjobban a következő területeken végzett gyakorlatokat élvezték:

Alapozás

- Nagymozgás-fejlesztés
- Testtudat fejlesztése
- Folyamatos szemmel követést elősegítő gyakorlatok
- Finommotorikát fejlesztő gyakorlatok
- Taktilis észlelés fejlesztése
- Vizuális észlelés és emlékezet, vizuomotoros koordináció fejlesztése
- Auditív észlelés és emlékezet fejlesztése

Beszéd

- Beszélgető-kör
- Napi mesehallgatás
- Légző gyakorlatok
- Mondókák, nyelvtörők
- Szókincsfejlesztés
- Szövegalkotás
- Dramatizálás

Differenciáltság

A foglalkozások megszervezésének alapját az egyéni tempó, képességek, problémák képezték. A tanulási folyamat hatékonyságát nem a tanulócsoport összteljesítményén, hanem az egyes tanulók fejlődésének ütemén mérhetem le.

Partnerség

A program lehetővé tette, hogy a tanulók a munka nagy részében egymással partneri viszonyban, segítő-tanácsadó helyzetben dolgozhattak együtt az új tanulási szervezési formának köszönhetően, nem pedig a hierarchikus felépítettség volt jellemző.

Motiváltság

A megnyújtott alapozás az olvasás és a késleltetett írás jelrendszerének elsajátítása előtt minden tanuló számára élményszerűvé tette a mindennapokat. A tanulók fejlesztésére javasolt tevékenységrendszer a tapasztalatszerzésen alapuló megismerést, a kooperatív tanulási technikákat és az egyéni fejlettséghez igazodó differenciált fejlesztést biztosította. Az új IKT eszközök használatát szintén örömmel fogadták, mindennaposan igényelték.

A program legnagyobb előnye pedig, hogy a kompetenciaterület fejlesztési feladatait, illetve azok megvalósulását nem tanévekben, hanem folyamatban jelölte meg. Ezzel is reális esélyt teremtett a tanulók kulturális, képességbeli és tanulási szükségletekben megmutatkozó különbségeinek kezelésére.

A diákok továbbhaladása saját fejlődési ívük mentén folyamatosan van biztosítva.

Mindezen leírtak alapján következik, hogy nekem ennél az osztálynál nagyon sokat segített a tanításban a program adta lehetőség. A jövőt illetően továbbra is minden eddig bevezetett elemét szeretném folytatni, illetve a korosztálynak megfelelően bővíteni.

Megvalósító pedagógus:
Emmerné Lőrincz Margit
osztályfőnök

A matematikai logika kulcskompetencia bevezetése az 1.b osztályban

A matematika tantárgyat a kompetencia alapú oktatás keretében „A” programcsomaggal, teljes tanórai lefedettséggel, modulárisan oktattam az osztály tanulóinak.

Ez a módszer nagyon sok felkészülést igényel ugyan, de megéri, hisz a gyerekek nagyobb részt tevékenykedtetés formájában sajátították el a szükséges ismereteket. Nagyon sokféle játékötletet kaptam a tanmenetből és a tanfolyami oktatóktól egyaránt.

Én is, a gyerekek is élvezték a játékos tanulási módszereket. Elsősök révén elsősorban a páros munkaformát sikerült teljes mértékben elsajátítaniuk a tanulóknak. Csoportmunkában is dolgoztunk, de ott még nem mindenki tudta elsajátítani az együttműködés szabályait.

Év végére sikerült a gyerekeknek az elsős követelményeket teljesíteni. Tetszik ez a módszer a tevékenységközpontúsága, játékosága miatt!

Ezzel az új módszerrel tulajdonképpen még én is sokkal jobban élvezem a tanítást, hiszen rengeteget „játszunk” a kicsikkel. Játssza tanulni sokkal izgalmasabb, érdekesebb! Több lehetőség nyílik a differenciálásokra is a tanórákon.

A pedagógustól sokkal több energiát igényel ugyan a rengeteg vagdosás, rajzolgatás, gyűjtögetés, mégis megéri, mert a tanulók ezzel a módszerrel kevesebb kudarcot élnek meg a matematika tantárgy tanulása során. Az egyéni tempóban haladás, a játszva tanulás a gyerekek megfelelő motiváltságát is biztosítja.

A következő tanévben természetesen folytatódik az idei tanév módszere szerinti oktatás. A 2. osztályban igyekszem majd a csoportmunka tökéletes elsajátíttatására. Mivel a hagyományos módszernek is vannak értékes területei, ezért a két oktatási formát vegyítem majd.

Megvalósító pedagógus:
Gáchné Zsember
Andrea
osztályfőnök

A moduláris oktatásmegvalósulása a 3. évfolyamon

A 2009–2010. tanévben 3. évfolyamon moduláris oktatás történt. A modul címe: Ember és egészsége. A modul célja: az egészséges életmódra nevelés (egészséges táplálkozás, személyi higiénia, egészségmegőrzés, betegségmegelőzés fontosságának tudatosítása), a testi, lelki, szellemi, szociális egészség tudatos építése. Játékosan szeretnénk volna megértetni a gyerekekkel, hogy saját életük minőségének megőrzése, javítása érdekében mi a legjobb egészséges táplálkozás szempontjából, mennyire fontos a tisztálkodás, az egyéni higiénia, az öltözködés, miért kellene félni a betegségektől, ha tudjuk, kihez forduljunk, hogyan védekezzünk ellenük. Mindkét osztályban a gyerekek nagyon szívesen „vették az akadályokat”, végezték el a feladatokat. Megvalósítása május hónapban, az értékelés a modul zárásánál a tantárgyon belül történt. A feladatmegoldásoknál sokszor használtuk a kooperatív tanulási technikákat, csoportmunkát.

A modul megvalósításának időfelhasználása

Az ajánlott óraszám 4x45 perc volt 2 egységben. A négy alap foglalkozás megvalósítása megtörtént. A megvalósításra több időt kellett fordítanunk, mert a gyerekek igényelték a feladatokkal történő további foglalkozásokat.

Munkaformák:

A modulvázlatban leírt munkaformák (frontális, egyéni, csoportos, kooperatív, stb.) közül mindegyiket alkalmaztuk. A kooperatív tanulási

technikák folyamatos bevezetése nagyon hasznosnak bizonyult. A gyerekek is ezt szerették a legjobban.

Módszerek:

A modulban a hagyományos és kooperatív tanulási módszerek keveredtek „egészséges” módon, alkalmazásuk sikeres volt. Legtöbbször alkalmazott módszerek: szóforgó, kerekasztal, beszélgetőkör, beszélgetés,

véleményalkotás, némajátékkal történő bemutatás, játék. A szociális kompetenciák fejlesztésére leginkább a kerekasztal, véleményalkotás, beszélgetőkör volt a legalkalmasabb.

Mellékletek, segédletek, eszközök:

A modul feladataihoz elkészítettünk minden lehetséges eszközt. Megpróbáltuk ezeket tartóssá tenni, hogy a későbbiek folyamán a többi osztály is tudja majd használni őket. Az eszközök használata egyértelmű volt a gyerekek számára, nem kellett sokat magyarázni. Az elkészült szép, színes, laminált anyagokat már a többiek könnyebben fogják alkalmazni a feladatoknál, nem kell külön erre is időt szánni. A gyerekek szívesen dolgoztak a kezükbe kapott eszközökkel és figyelték arra, hogy megóvják ezeket a feladatmegoldások során.

A gyerekek a modul megvalósítása folyamán nagyon motiváltak voltak. Érdeklődtek a feladatok iránt, nem tapasztaltunk fegyelmi problémát. Figyelték egymásra a csoportmunkák folyamán, ha kellett segítettek egymás munkáját, meghallgatták egymás véleményét, bátorították egymást. Önálló munkájukkal a csoport érdekeit helyezték előtérbe, nem az egyéni érdek dominált.

A tanulók a foglalkozások során folyamatos visszajelzést kaptak társaiktól és tőlünk, pedagógusoktól is. Az egyes foglalkozások végén saját munkájukat is értékelték. A teljes modul értékelését a környezetismeret tantárgyon belül valósítottuk meg. A modul mind a négy kompetencia-területen jótékony hatást fejtett ki, leginkább a társas kompetenciák fejlődésének területén éreztünk kiemelkedő változást.

Megvalósító pedagógusok:
Garamvölgyi Anna 3.a, Sarkadi Klára 3.b

A három hetet meghaladó környezetvédelmi projekt megvalósulása 4. évfolyamon

2010. május 14-én elindítottuk környezetvédelmi projektünket a teljes 4. évfolyamon. A projekt időtartama 3 hét volt. 2010. június 2-án zárult.

Célja, hogy megismertessük a korosztállyal a környezetszennyezés problémáját és annak következményeit, feltárjuk előttük a környezettudatos életmód lehetőségeit, hogy saját mindennapjaikhoz fűződően megtapasztalják a környezetkímélő magatartást és meglássák kialakításának módjait.

A foglalkozások, programok több helyszínen is folytak. Jelentős részük az Eötvös Loránd Általános Iskolában, a tanórákba beépítve történtek, másik meghatározó helyszín a kétbodonyi erdei iskola volt, valamint szerveztünk programokat az Iparművészeti Múzeum, a XVIII. kerületi Szabó Ervin Könyvtár valamint a HuMuSz ház által kínált lehetőségekre építve is.

A nyitó nap május 14-én volt, mikor egy előadást hallgathattak meg a gyerekek meteorológiai eszközök működéséről, zaj, porszint-mérésről és ezek fontosságáról a környezetvédelemben.

Ezen a napon tekintették meg a „Tükörben a világ” interaktív kiállítást az Iparművészeti Múzeumban.

A projekt megvalósítása során minden tantárgyhoz voltak kapcsolódó feladatok. Többször dolgoztunk fel a környezetvédelem valamely ágához kapcsolódó természetismereti szöveget, a gyerekek kitöltöttek online és egyéb teszteket, részt vettek ÖKO és természeti anyagokat felhasználó kézműves foglalkozásokon, erdei és vízitúrán, ÖKO játékokat tanultak, volt a témakörhöz kapcsolódó daltanulás, az iskola környékének és az iskolakertnek a rendezése, tablókat készítettek különböző, a környezetvédelemhez kapcsolódó témakörökben, rajz és meseíróversenyen vettek részt, melyek feldolgozták a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdéseket. Környezetvédelemmel kapcsolatos órákat tekinthettek meg a kerületi nagykönyvtárban és a HuMuSz Házban.

A témakörök feldolgozásának módjai változatosak voltak. Egyéni módon és kooperatívan, ill. az osztályok közötti versenyzéssel is történtek a programok megvalósításai.

Az értékelés folyamatosan és azonnali visszajelzéssel történt, beszélgetések, a tesztek eredményeinek kiértékelésével, valamint a versenyfeladatoknál eredményhirdetéssel.

A zárónap alkalmával pedig az elkészült produktumokból kiállítást szerveztünk az iskola aulájában, amiket a gyerekek a saját elképzeléseik szerint állítottak össze. Majd az évfolyam közösen tekintette meg és értékelte az elmúlt négy hét eseményeit, eredményeit, az elsajátított ismereteket.

A programok a legtöbb gyermek tetszését elnyerték, egyéniségüktől függően voltak aktívak, többségük nagyon szívesen vett részt a programokban. A környezetvédelmi projekt sikeresnek mondható, a legtöbb

gyermeket érdekelni kezdte ez a témakör, megértették fontosságát, és -reményeink szerint- tudatosabban tekintenek a mindennapjaikra. Ha a gyerekek egy része már tudatosabban tekint a jövő és a környezetkímélő-védő életmód felé, már nem volt eredménytelen ennek a projektnek a megszervezése, elindítása és véghezvitele.

Megvalósító
pedagógusok:
Kisvarga Gáborné 4.a,
Bartháné Tasi
Gabriella 4.d,
Szűcsné
Rózsavölgyi Erika 4.b

Népi hagyományőrző projekt a napköziben

Az idei évtől a TÁMOP 3.14 kötelező elemeként önálló intézményi innovációként Népi hagyományok: komplex kompetenciafejlesztés a napköziben címmel indítottuk az újtárra egész tanévet átölelő programunkat.

A jeles napokat áttekintettük és minden hónapra választottunk egyet, melyet közösen megünnepelünk. A jeles naphoz legközelebb eső csütörtököt neveztük ki hagyományőrző napnak, melyen a foglalkozást tartjuk.

A napközis csoportok választottak egy-egy ünnepet, melyet bemutatnak a többieknek. Az adott csoport megismerkedik az eredeti hagyománnyal és megpróbálja azt az iskolai keretek között feleleveníteni, eljátszani. A többiek pedig az előadás által előben láthatják, átélik, amit régen a szüleik, nagyszüleik. Így próbáljuk újra elevenné tenni azt, amit már jó esetben csak elbeszélésekből hallanak. Az előadásokra nagy lelkesedéssel készülnek a csoportok, hiszen megmutathatják magukat a többieknek. A műsorhoz természetesen jelmezek és díszletek is készülnek, melyben a gyerekek is aktív résztvevők. A szülők is szívesen segítenek, örömmel jönnek megnézni gyermekeiket. Ezáltal ők is jobban megismerik az iskolában folyó munkát és így erősödik a kapcsolat a családokkal is. Az iskolában egy termet is kialakítottunk, ahol gyűjtjük a régi tárgyakat, népművészeti alkotásokat illetve az általunk készített dolgokat.

A műsor után a gyerekek különböző a foglalkozások közül választhatnak, ahol tovább bővíthetik ismereteiket játszva, munkálkodva. A foglalkozásokon nem csoport keretben vesznek részt, így egymást is jobban megismerik, elfogadják. A kisebbeket segítik a kézműves foglalkozásokon, játékokban.

Természetesen nem csak havi egy napra korlátozódik a hagyományőrzés. A mindennapjainkat is áthatja, hiszen a csoportok rendszeresen ismerkednek a többi jeles nappal, a népzenevel, népművészeti alkotásokkal. A gyerekek számára rajzversenyeket, mesemondó- és író, vers-

mondó- és író, népdaléneklő versenyeket szervezünk. A mindennapokat is áthatja ez a törekvés. A havi egy jeles napon pedig összegződik az adott időszak munkája.

A tanév során 11 jeles ünnepünket sikerült a gyermekekkel együtt a fent leírtak rendszerében megismertetni. Tíz, a napközi területén dolgozó pedagógusunk egész éves munkájának részletes dokumentációját az iskola honlapján 64 oldalas kiadványban megtekinthetik az érdeklődők.

Rezes Csilla

Megvalósító pedagógusok:

Csörgő Ottília, Bognárné Kiss Csilla, Kincsesné Vadászi Mónika,
Necsev Mihályné, Rezes Csilla, Kiss Borbála, Csákné Tóth Ilona,
Levelekiné Magyar Erzsébet, Henn Júlia, Baranyainé Hagymási Júlia

A szociális-életviteli kulcskompetencia megvalósulása

Az idei tanévben elindított szociális-életviteli kulcskompetencia fejlesztése a felső tagozat négy évfolyamának egy-egy osztályában (5.b, 6.c, 7.a, 8.c) lett bevezetve az osztályfőnöki órák keretén belül. A szociális-, életviteli- és környezeti kompetenciák fejlesztése a „B” típusú programcsomagnak megfelelően történt. A felkészítés a felnőtt szerepekre programterv témakörei nagyban kapcsolódnak a helyi tantervünk témaköreihez, pl.: önismeret, önbecsülés, szabályok és normák, barátság, ellenállás a korcsoport nyomásának, idő- és pénzbeosztás, együttműködés. A gyerekek

örültek, hogy rendhagyó osztályfőnöki órákon vehettek részt, szokatlan formában dolgozhattak. Érdekesnek találták, hogy minden órán ugyanaz volt a téma (pl.: barátság), csak más-más oldalról közelítették meg. A négy osztályfőnök tapasztalatai szerint a tanulók élvezték az újszerű eljárásokat, pl. a beszélgetőkört, a kooperatív csoportmunkát, a dramatikus játékokat.

Javult a kommunikáció, megszerették a vitát és lassan megtanulják ennek kulturált formáját is.

A szociális, életviteli és környezeti kulcskompetenciát fejlesztő osztályfőnöki órák tervei leginkább a kooperatív csoportmunkára épülnek. Ezt

a munkaformát a gyerekek pozitívan fogadták. Sok mindent megosztottak magukról, megnyíltak. Felvállalták a véleményüket, és volt példa konstruktív vitára is. A csoportalakítások pozitívuma, hogy azok a tanulók is kommunikáltak, akik egyébként nem beszélgettek egymással. Az önismereti játékokat kedvelték, és szorgalmazták, hogy újra játsszuk őket.

Sok kapcsolódási pont volt az órák között: az egyik órán megismert új tanulásszervezési eljárást (kooperatív csoportmunka) kamatoztathatták a többi órán (pl.: témahéten). A tanulók többsége készséges volt, igyekezett. A pedagógusok általában magas szintű motiváltságot tapasztaltak.

Újdonság volt még az infokommunikációs eszközök használata ezen a foglalkozásokon. A gyerekek élvezték ezeket az újszerű órákat, jövőre is örömmel várják már őket. Ezt ők fogalmazták meg, és azt sem bánnák, ha több idő jutna ezekre a témákra, és az ilyen kötetlen, szokatlan formában tartott órákra.

Megvalósító pedagógusok:

Szilágyi Dániel 5.b,

Csoma Zoltánné 6.c,

Kocsis Lászlóné 7a,

Bódiné Szabó Zsuzsa 8.c

Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása

Iskolánk a magyar nyelv és irodalom műveltségterületen az ötödik évfolyam két osztályában, az 5.a-ban és az 5.b-ben vezette be ezt a kötelező elemet.

A nyelvtan és az irodalom tantárgyat tantárgyi bontás nélkül, 100 %-os lefedettséggel azaz az összes magyar órán így tanulták a gyerekek.

Munkaformák, módszerek

Változatos munkaformákban dolgoztak a tanulók. Dolgoztak csoportban (nem állandó, hanem változó összetételű csoportban), párban és frontálisan is. A párban végzett feladatok viszonylag jó eredményt hoztak.

A tanulók reakciói, teljesítményük, fejlődésük

Az 5.b osztályban a kívánt tempóban, megfelelően haladtak a tanulók a tananyag elsajátításában. Sok plusz feladatot, kutatómunkát is végeztek. Rendkívül jól viselték az alsó és felső tagozat közötti átmenetet. Nagy kedvvel, örömmel dolgoztak, a kapott feladatokat érdekesnek tartották.

Az IKT alkalmazása minden esetben rendkívül hasznosnak bizonyult. A gyerekek is nagyon kedvelték ezeket az órákat.

Mivel az IKT-s órák igen sikeresek voltak, célszerű minden lehetőséget kihasználni ezen a téren.

Megvalósító pedagógus:
Tátrai Gabriella

Tantárgytömbösített oktatás megvalósulása

Iskolánkban a fizika, kémia, földrajz és biológia tantárgyak oktatása a 2009-2010. tanévben tantárgytömbösített formában történt a 7. évfolyamon mindkét, azaz az a és b osztályban.

A tanítási ciklusok 2 hetente váltották egymást, a hét csütörtöki és pénteki napján 3-3 órában, egymást követően, egymáshoz kapcsolódóan voltak megtartva a hagyományos időkeretű, 45 perces tanórák.

A bevont osztályok órarendje úgy lett kialakítva, hogy 2 héten át, heti 2-szer 3 órában volt fizika óra az egyik 7. osztályban, ugyanakkor a másikon kémia órák voltak. A 2 hét elteltével ugyanez a forma folytatódott ezekben az osztályokban, de a fizika és kémia órák felcserélődtek. A tanulók 6 hétig más, egyéni módszerekkel a házi feladataikkal foglalkoztak az adott tantárgyhoz kapcsolódóan. A 2x2 hét után folytatódott a ciklus a földrajz, biológia tantárgyakkal az előbbiektől.

A tanórai foglalkozások ciklikus megszervezésének rendje, a félévre számított tanórai foglalkozások egy-egy időszakokra összevonva lettek megszervezve.

A tantárgytömbösített tanítás csak az órák átcsoportosítására terjedt ki, a tananyagot gyakorlatilag 12 órás ciklusokba szerveztük az ismeretsajátítástól az ellenőrzésen át az értékelésig. A tantárgyak közötti

koncentráció, esetleg integráció csak a szaktanárok gyakorlatától, rugalmasságától, ill. együttműködésétől függött. Meghatározó tantárgyi koncentrációra, integrációra a témahetek szervezésével kerülhet sor.

Új módszerek: az ismeretekről áthelyeződött a hangsúly az ismeretek megszerzésének folyamatára. Ezt változtatatosan a tanórákon az egyéni és a csoportmunka megfelelő kombinálásával érték el. Ennek során olyan fontos kompetenciák lettek fejlesztve, mint anyanyelvi, digitális, hatékony önálló tanulás, kezdeményezőképeség, vállalkozói, szociális- és kifejezőképeség.

Tanulásszervezés: a hagyományostól eltérő csoportalkotási módok és egyéni fejlesztések hatékonyabban épülhettek egymásra. Megnőtt az egyéni munka jelentősége a tantárgy 12 órás intenzív tanulási ideje után, amikor változatos, egyéni módszerekkel végezhetek kutató munkát, készültek produktummal, végeztek otthoni kísérleteket, megfigyeléseket tanulóink. Ezáltal az egyik legfontosabb kompetencia, a digitális kompetencia fejlesztésére kerülhetett sor. Ez a tanulási forma a kellően motivált, érdeklődő, szorgalmas és lelkiismeretes gyerekeknek jelentős fejlődési lehetőséget jelent. Lehetőséget teremtettek az új tanulási módszerek, technikák a nehezen megszólaló, önbizalom-hiányos gyerekek számára abban, hogy megismerjék saját képességeiket. A tanulói produktumok elkészítésekor az esztétikai és a tudatos feladatvégzési kompetenciájuk is fejlődött.

A tömbösített oktatás ideje alatt mind a két szereplő (tanár és diák is) intenzívebben vett részt a tanítási órákon. A változatos, korszerűbb ismeretszerzési és értékelési módszerek birtokában jelentősen csökkent a követelményeket nem teljesítő, elégtelenre értékelt tanulók száma, ill. nőtt a sziporkázó, kitűnő értékelést kapottaké.

A különböző technikák, munkafolyamatok átláthatóvá, értékelhetőbbé váltak. Jobban tervezhetünk a kezdetektől a belátható időn belüli befejezésig, kijelölve a tanulói produktumok témáját, végtermékeket. A heti 1–1,5 órában megjelenő tantárgyak tevékenységközpontúvá váltak, így nagyobb lehetőség nyílt a tudás tapasztalati úton történő megszerzésére. Minden tömb végén egy nagyobb egység lezárható, összefoglalással átláthatóbbá tehető. Sajnos negatívumként jelentkezik akár a tanár, akár a tanuló hosszabb hiányzása miatti lemaradás pótlása. Az egyéni tanulás szerepe megváltozik, megnő a közös gyakorlás, elsajátítás tudománya.

Megvalósító pedagógusok:
Hoósné Tomasovszky Mária,
Kuba Gábor, Sáfrány Ilona,
Szigethyné Cseh Ildikó

A témahét megvalósulása

Intézményünk a témahetet a felső tagozaton valósította meg. Témája az Utazás Magyarországon volt. A projekt megvalósításában valamennyi felső tagozatos tanuló és valamennyi felső tagozaton tanítópedagógus részt vett.

Az 5. évfolyam az Alföldön barangolt, a 6. évfolyamosok az Északi-középhegységbe kirándultak, 7. évfolyamosok Kisalfölddel és a Duna vonalával, míg a 8. évfolyamosok a Dunántúllal ismerkedhettek meg. A témahét időpontja 2010. május 3-7-e között volt.

A témahét célja

Az utazás téma helyszínéül hazánkat, Magyarországot, s annak meghatározott tájegységeit választottuk. Ezért az érintett tanórák keretében törekedtünk arra, hogy tanulóink olyan ismereteket sajátítsanak el kü-

lönböző egyéni és közösségi tevékenységek során, amelyek a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a megjelölt tájak életének hagyományait, jellegzetességeit, népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Gyűjtsenek további tudást a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét, természeti és társadalmi környezetét illetően.

S mindezekkel tovább alapozzuk tanulóinkban a nemzet-tudatot, elmélyítsük a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.

A kompetenciafejlesztés területei

A megjelölt témát minden tantárgy keretén belül feldolgoztuk, ezért szinte mindegyik

kompetenciaterület fejlesztése megvalósult kisebb-nagyobb mértékben: anyanyelvi; matematikai, természettudományi és technológiai; digitális; a tanulás tanulása; személyközi és állampolgári kompetencia; kulturális; idegen nyelvi kompetencia.

Szaktárgyi képzési célok

Minden tantárgyi óra anyagát vagy az óra egy részét igyekeztünk a választott téma szellemében kialakítani, érdekességekhez, új ismeretekhez juttatni a gyerekeket hazánk egy-egy tájegységével kapcsolatosan. S mindezt élményszerűen, változatos munkamódszerek és technikák alkalmazásával próbáltuk elérni. A tanórákon megszerzett ismereteket délután a tanulók az osztályfőnökök vezetésével osztálykeretben gondolták tovább, s ennek eredményeként a szerzett ismeretekre, élményekre alapozva valamilyen produktumot hoztak létre, melyet a témahét záró rendezvényén mutattak be egymásnak.

A témahét zárásaként a gyerekeknek alkalmuk volt megtapasztalni munkájuk eredményét, sőt a közös bemutatón egymás alkotásait, ötleteit is megismerhették.

Tantárgyak integrációja

A délelőtti tanítás idején is volt példa tantárgyi integrációra, de ez igazán a délutáni alkotóműhelyekben végzett munkára volt jellemző.

A témahét zárásán a humán és a reál tárgyak közötti integráció vált egyértelművé: pl.: történelem – irodalom - rajz- ének- idegen nyelv, illetve matematika – fizika – kémia – informatika – biológia - földrajz.

Feltételek biztosítása

Először ötleteket gyűjtöttünk, hogy milyen témával foglalkoznánk szívesen az adott héten. Ezután kiválasztottuk és kijelöltük a hét témáját.

Kollégáinkat felkértük arra, hogy a tantárgyi óráikon az anyagot a témahét tartalma köré szervezzék, az osztályfőnökökkel pedig megbeszéltük, hogy délután kis alkotóműhelyeket létrehozva gondolják tovább a délelőtti ismereteket, élményeket.

Az első nap rövid megnyitója után délelőtti órakeretben végeztük a téma feldolgozását. A következő 3 napon délelőtti órakeretben, délután pedig műhelyfoglalkozások keretében dolgoztuk fel a megjelölt témát. A délelőtti órákért a szaktanárok, a délutáni foglalkozásokért az osztályfőnökök a felelősek. Az utolsó napon az első két óra a korábbiakhoz hasonlóan zajlott, majd 10 órától tartottuk a közös zárást, értékelést.

A tanulókat előre tájékoztattuk, hogy mire számíthatnak ezen a héten

Különösen délutáni elfoglaltságaikat kellett úgy megtervezniük, hogy az alkotóműhelyek munkájában is mindenki részt tudjon venni.

Minden pedagógus vállalt feladatot, előre felkészült, saját óráit megtervezte. A hét minden napján megváltozott a tanár szerepe, a tanulók megismerő folyamatának, különböző tevékenységeinek támogatójaként volt jelen a foglalkozásokon.

Előzetesen, szülői levélben tájékoztattuk a szülőket a hét programjáról, arról, hogy miben tudják segíteni a tanulókat, mire lesz szükségük a gyerekeknek az itteni munka során (pl. rajzfelszerelés, olló, ragasztó); illetve felhívtuk figyelmüket arra, hogy ezen a héten tanulóinknak délutáni elfoglaltsága is lesz.

Külső segítők, akiket bevontunk a programba: nemzeti parkokkal, múzeumokkal, üzemekkel vett fel a tanulók kapcsolatát, akiktől szóróanyagokat, tájékoztató füzeteket, plakátokat, videofilmeket, DVD-t, naptárakat, sőt profiljuknak megfelelő kiállítási anyagokat, stb. kaptak.

A tanórákat a szokásos termekben, illetve szaktantermekben tartottuk, a délutáni foglalkozásokra az osztálytermekben került sor. A program nyitásának és zárásának helyszínéül az iskola belső udvara szolgált.

Értékelés

A tanítási órákon és a délutáni foglalkozásokon a gyerekek aktív közreműködése nyilvános szóbeli dicséretet jelentett számukra.

A témahét záró rendezvényén szintén szóbeli értékelést végeztünk.

Visszacsatolás

Sikeres volt a hét, mert tanítványaink, bár teljesen más módon tevékenykedtek, mégis jól érezték magukat. Szemmel láthatóan élvezték a közös munkát. Erről árulkodtak a közös záró rendezvényen bemutatott produktumok, illetve produkciók is. A téma-
követő héten az osztályfőnökök és a szaktanárok is meghallgatták a gyerekek véleményét, ami szintén arról árulkodott, hogy élményeik pozitívak voltak, máskor is szeretnék, ha lenne ilyen rendezvény az iskolában.

Dokumentációink: fényképek

Produktumok sorsa: Az iskola aulájában tárlókban, paravánokon; a lépcsőház faliújságain, folyosókon, osztálytermekben állítottuk ki az elkészült produktumokat, melyeket a szülők is megtekinthettek.

Értékelés a tanulók felé

A témahetet követő héten 2010. május 10–14-ig osztályfőnöki órákon és szakórákon a kollégák értékelő beszélgetéseket tartottak a gyerekekkel az elmúlt hét eseményeiről. A tanulók elmondták, hogy jól érezték magukat a szakórákon, a délutáni foglalkozásokon, de vitathatatlanul a legjobban az utolsó napon érezték magukat, hiszen saját és más osztályok munkájának az eredményét is láthatták a közös záró rendezvényen. Izgalommal figyelték, hogy ki, milyen produkcióval készült, de nagyon büszkéek voltak a saját teljesítményükre is. Rájöttek, hogy képesek olyan munkák elvégzésére, amire idáig nem is gondoltak.

Elmondták, hogy nagyon élveztek az előzetesen kapott feladatokra való felkészülést, a köztes három tanítási nap óráit és a délutáni foglalkozásokat is, ahol társaikkal szoros együttműködésben készültek, illetve dolgoztak.

A 6. évfolyam tanulói kiemelték, hogy ők nem csak osztályprodukcióval készültek, hanem az évfolyamuk közös előadást is tartott, amire különösen élményszerű volt a felkészülés és maga a produkció is.

Többen elmondták, hogy a kiállított anyagból is látszik, hogy minden osztály sokat és lelkiismeretesen készült.

Értékelés a kollégák felé

2010. május 10-én gyűltünk össze a kollégákkal, és értékeltük az előző iskolai hetet. A kollégák elmondták, hogy ők is nagyon jól érezték magukat, s véleményük szerint kiválóan sikerült. Hasonlóan a gyerekekhez ők is kiemelték, hogy a záró rendezvény nagyszerű volt, és jól tükrözte az egész heti munkát, mely tele volt kiváló ötletekkel, s ezeket szinte kivétel nélkül sikerült is megvalósítani. A várakozáson felüli kiállítási anyag pedig egyértelműen önmagáért beszélt!

Kiemelték azt, hogy a gyerekek kiválóan tudtak együttműködni az órákon, de a délutáni foglalkozásokon is igazi, kooperáción alapuló munkát láthattunk.

Nagyon jól sikerült a külső kapcsolatok felvétele is, hiszen a nemzeti parkok, múzeumok, üzemek nagy örömmel fogadták az érdeklődést, s igen tartalmas anyagokat küldtek, pl. az Alföldi Porcelángyár mintatermékei a gyártási fázisoknak megfelelően.

Néhány szülő a szülői levélben foglaltaknak megfelelően elfogadta meghívásunkat a záró rendezvényre, s Ők is pozitívan nyilatkoztak a látottakról.

Levontuk természetesen a tanulságokat is, melyeket a következő tanévek témaheteinek tervezésekor figyelembe kívánunk venni.

Az elkövetkezendő tanévekben a témahét más megvalósítását is igyekszünk kipróbálni annak érdekében, hogy a gyerekek számára is egyre élményszerűbb, változatosabb formákat mutathassunk meg ebből a programból.

Peerné Baksa Gabriella

Megvalósító pedagógusok: Sáfrány Ilona, Szilágyi Dániel, Hoósné Tomasovszky Mária, Márkiné Gácsi Mónika, Szűcs Ákos, Csoma Zoltánné, Kocsis Lászlóné, Mészáros Kinga, Bollók Rozália, Tátrai Gabriella, Bódiné Szabó Zsuzsa, Hajnal Miklósné, Németh Józsefné, Szigethyné Cseh Ildikó, Vincze László

Kiadja az
Eötvös Loránd Általános Iskola
1184 Budapest, Lakatos u. 30.
telefon: 295-21-28
e-mail: info@eotvosbp18.hu
web: www.eotvosbp18.hu

Felelős kiadó:
Kuba Gábor igazgató

Felelős szerkesztő:
Csoma Zoltánné

Szerkesztő:
Szűcsné Rózsavölgyi Erika

Az iskola arculatának tervezője:
Garamvölgyi Béla

Nyomdai kivitelezés:
Némedy Nyomda Kft.
Tel.: 4000-450, Mobil: 06-20-976-4222, Tel./fax: 4000-920
studio@nemedynyomda.hu

Tördelés:
Győri László

Megjelent 375 példányban

Budapest, 2010. augusztus

